

Epidemiologische surveillance van rabiës - 2018

Auteurs: J. Rebolledo, S. Terry

Hoofdpunten

- In België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon geval van humane rabiës meer gerapporteerd.
- In 2018 is er bij het NRC geen enkele aanvraag ingediend voor de analyse van een verdacht humaan geval.
- In 2018 zijn er 210 tests verricht bij personen aan wie post-expositie profylaxe was toegediend.

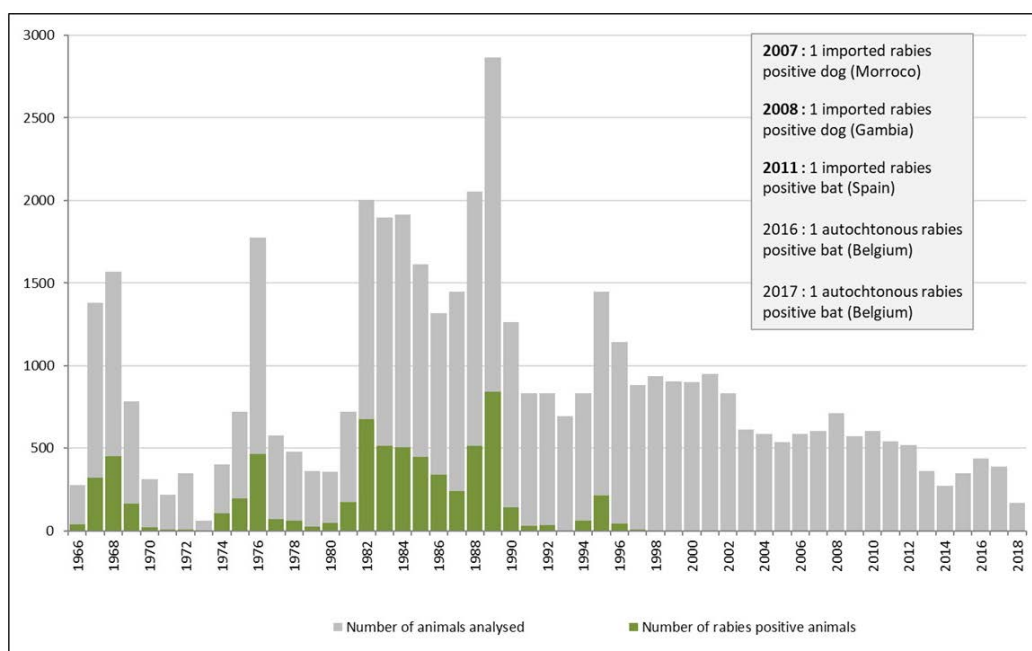
Informatiebronnen

- Epidemiologisch toezicht door het [NRC](#), gevestigd in Sciensano, dat de enige structuur is in België die tests voor de diagnose van rabiës verricht.
- Gegevens van de meldingsplicht (Wallonië, Vlaanderen, Brussel).

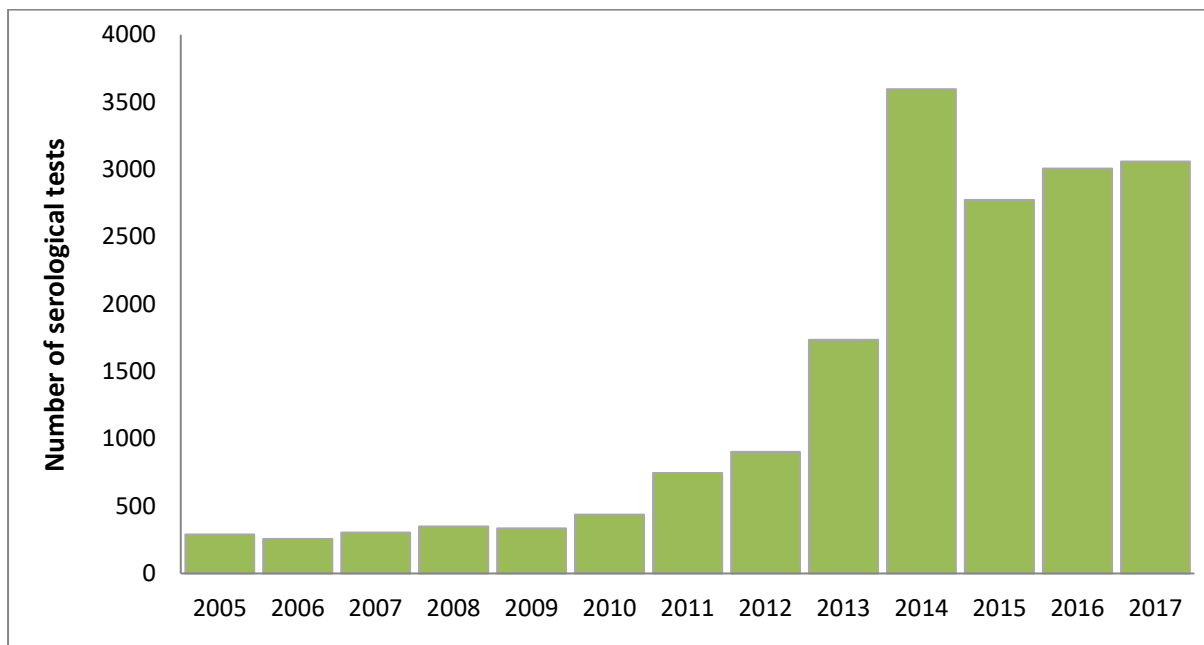
Epidemiologie

- Aantal gevallen: in België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon geval van humane rabiës meer gerapporteerd.
- Aantal tests verricht bij verdachte (tamme en wilde) dieren: 169, geen enkel positief resultaat (Figuur 1).
- Aantal serologische tests ter controle van de vaccinale efficiëntie bij de mens: 2383, waarvan er 210 zijn verricht bij personen aan wie post-expositie profylaxe is toegediend na hun potentiële blootstelling aan rabiës (Figuur 2).

Figuur 1: Aantal dieren getest op rabiës en aantal positieve tests bij dieren, België, 1966-2018
(Bron: NRC voor rabiës)

Figuur 2: Aantal serologische tests voor rabiës uitgevoerd bij de mens, per jaar, België, 2005-2018
(Bron: NRC voor rabiës)

Belang voor de volksgezondheid

België is sinds 2001 vrij van klassieke rabiës (Rabiësvirus, RABV). Het European Bat Lyssavirus-1 en het EBLV-2 circuleren echter onder vleermuizen in heel Europa. Hoewel er al een vermoeden was dat de virussen EBLV-1/-2 in omloop waren, is het virus EBLV-1b pas in 2016 in België gedetecteerd en wel bij een vleermuis van het type *Eptesicus seronitus* of laatvlieger. In 2017 is het virus EBLV-1 opnieuw bij een laatvlieger vastgesteld.

Wat betreft de serologische tests ter controle van de efficiëntie van het vaccin bij de mens, stellen we sinds 2012 een stijging van het aantal uitgevoerde tests vast. Deze stijging zou verband kunnen houden met de toenemende trend om de immuniteit tegen rabiës te meten na een primovaccinatie, vóór het herhalingsvaccin of na vaccinatie in het kader van een behandeling na blootstelling. Een aangepaste serologische opvolging van de immuniteit maakt het immers mogelijk om herhalingsvaccins na een primovaccinatie te voorkomen als de titers hoog genoeg zijn of om de behoefte aan een booster te bepalen als ze dat niet zijn. Op die manier wordt het mogelijk om minder vaak gebruik te maken van antirabiësvaccins, die soms moeilijk te verkrijgen zijn.

Hoewel het risico op besmetting zowel in België als Europa gering is en beperkt blijft tot personen die in contact komen met vleermuizen en personen die naar endemische gebieden reizen, blijft het risico bestaan. Daarom is het van fundamenteel belang dat de surveillance van rabiës bij dieren wordt voortgezet en de strikte regels inzake internationale verplaatsingen van honden en katten worden gevolgd. Het is ook van essentieel belang dat de potentieel blootgestelde populatie, in het bijzonder reizigers en specifieke groepen zoals beheerders van dierenparken, speleologenclubs, jeugdbewegingen, werknemers in ondergrondse groeven (nog actieve ontginningen), dakwerkers, zij die zolders leeghalen enz. worden gesensibiliseerd voor de preventieve maatregelen.

Meer informatie

- Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG). Richtlijn rabiës. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Rabies_2019.pdf
- Hoge Gezondheidsraad (HGR). Aanbevelingen voor de opvolging van de incidentie van rabiës en inzake maatregelen om overdracht op de mens te voorkomen. Beschikbaar via: https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/hgr_9432_25012018.pdf
- European Center for Disease Prevention and Control (ECDC). Surveillance and disease data for rabies. Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/rabies/surveillance-and-disease-data>